

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 17C/403/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115224610
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrícia Miskolczyová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115224610.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I samosudkyňou JUDr. Patríciovou Miskolczyovou v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, IČO: 31701914, so sídlom Bardejovská 6, Košice, zastúpeného JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., so sídlom Garbiarska 5, Košice, proti žalovanému: Y. V., B.. XX.X.XXXX, X. X. XX, W., Z. C.W. J. J., Z. Okresného U. W. N., v konaní o zaplatenie 60,60 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 62,30 eur a úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 60,60 eur od 6.10.2014 do zaplatenia a nahradiť k rukám právneho zástupcu žalobcu trovy konania vo výške 47,49 eur, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 29,99 eur a iné trovy konania vo výške 17,50 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Košice I dňa 16.9.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 60,60 eur, poštovné 1,70 eur, 5,05 % ročný úrok z omeškania z dlžnej istiny od 6.10.2014 do zaplatenia, keďže žalovaný cestoval jeho dopravným prostriedkom - trolejbusom dňa 5.10.2014 a nepreukázal sa kontrolórovi platným cestovným lístkom. Súčasne požadoval náhradu trov konania vo výške 17,50 eur za súdny poplatok z návrhu na začatie konania a vo výške 59,97 eur za trovy právneho zastúpenia.

Súd vydal dňa 20.10.2015 platobný rozkaz č. k. 17C/403/2015-12. Ten zrušil v celom rozsahu uznesením zo dňa 8.12.2015 č. k. 17C/403/2015-26 podľa ust. § 173 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len "O.s.p."), pretože platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému.

Súd v rámci prípravy pojednávania vykonal šetrenie za účelom zistenia pobytu žalovaného. Napriek vykonanému šetreniu sa súdu nepodarilo zistiť pobyt žalovaného, preto mu bola v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovená opatrovníčka na zastupovanie v tomto konaní, ktorá sa k žalobnému návrhu nevyjadřila.

V zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. v drobných sporoch nie je potrebné nariaďovať pojednávanie.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Keďže predmet tohto konania nepresahuje sumu 1000 eur, súd v súlade s ust. § 115a ods. 2, § 200ea ods. 1 O.s.p. rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 5.5.2016.

Miesto a čas vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu od 28.4.2016, t.j. v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie prečítaním listín: hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok VS 13854 zo dňa 5.10.2014, upomienka VS č. 201413854 zo dňa 16.10.2014, vrátená zásielka a Mestský prepravný poriadok a zistil tento skutkový stav:

Z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok súd zistil, že žalovaný cestoval dňa 5.10.2014 o 15:30 hod. trolejbusom na linke č. 71 v Košiciach bez cestovného lístka.

Keďže pri kontrole revíznym orgánom žalobcu sa žalovaný nevedel preukázať platným cestovným lístkom, bola mu ním uložená povinnosť zaplatiť cenu cestovného lístka v sume 0,60 eur a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v sume 60,00 eur, t.j. 100-násobok cestovného v zmysle Mestského prepravného poriadku, ktorú povinnosť si žalovaný nesplnil. Totožnosť žalovaného revízor zistil na podklade občianskeho preukazu predloženého žalovaným.

Z písomnej upomienky na zaplatenie dlhu a vrátenej zásielky súd zistil, že žalobca opätovne vyzval žalovaného na úhradu žalovanej sumy, avšak bezvýsledne. Zásielka sa vrátila s poznámkou „adresát neznámy“.

Podľa ust. § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov (ďalej len "OZ"), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len "mestská doprava"), doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach.

Podľa § 7 ods. 1 cit. zákona prepravný poriadok obsahuje obchodné podmienky dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave a na uskutočnenie prepravy, najmä

- a) druh poskytovaných dopravných služieb,
- b) rozsah prepravnej povinnosti,
- c) podmienky uzavretia zmluvy o preprave,
- d) spôsob rezervácie a predaja prepravných dokladov na staniciach, zastávkach a v dráhových vozidlách, pravidiel platnosti a neplatnosti prepravných dokladov a preukazovania sa pri kontrole a možnosti náhrady za stratu prepravného dokladu,
- e) rozsah práv a povinností cestujúcich pred začatím prepravy, počas prepravy a bezprostredne po skončení prepravy, ako aj pri neuskutočnení, nedokončení alebo omeškaní prepravy a postup uplatňovania nárokov vyplývajúcich z nedodržania podmienok prepravy,
- f) rozsah práv a povinností zdravotne postihnutých cestujúcich, cestujúcich so zníženou pohyblivosťou v dôsledku postihnutia alebo veku a iných skupín cestujúcich, vrátane sprevádzajúcich osôb (ďalej len "vybraná skupina cestujúcich"),
- g) podmienky prepravy príručnej batožiny, cestovnej batožiny, živých zvierat a motorových vozidiel,
- h) podmienky prepravy psa so špeciálnym výcvikom, ktorý poskytuje pomoc cestujúcim s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej len "pes so špeciálnym výcvikom"),
- i) rozsah práv a povinností odosielateľov a príjemcov vecí, najmä požiadavky na prepravu rôznych druhov tovaru, iných vecí a živých zvierat, a pravidiel pristavovania vozňov na nakládku a vykládku,
- j) postup pri kontrole prepravných dokladov, práva a povinnosti osôb oprávnených kontrolovať prepravné doklady a cestujúcich bez platného prepravného dokladu (§ 8 ods. 5a 6),
- k) práva a povinnosti dopravcu, rozsah zodpovednosti dopravcu za spôsobenú škodu na zdraví ľudí a zvierat a na tovare, batožine alebo iných veciach a rozsah z toho vyplývajúcich nárokov cestujúcich a odosielateľov a príjemcov vecí na náhradu alebo na zľavu,
- l) reklamačný poriadok,
- m) tarifu cestovného vo verejnej osobnej doprave.

Podľa § 8 cit. zákona

(1) Tarifa cestovného obsahuje cestovné za dopravné služby, najmä základné cestovné a prepravné, osobitné cestovné pre vybrané skupiny cestujúcich a za psov so špeciálnym výcvikom (ďalej len

"osobitné cestovné") a úhrady za prepravu batožiny, živých zvierat, motorových vozidiel, tovaru, iných vecí a zásielok, vrátane príplatkov a zliav, ako aj podmienky, za akých sa uplatňujú jednotlivé príplatky a zľavy.

(2) Ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy.

(5) Cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

(6) Prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

Podľa § 16 ods. 4 cit. zákona cestujúci je povinný

c) preukázať sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z neho platným prepravným dokladom označeným osobám oprávneným kontrolovať prepravné doklady,

d) preukázať sa preukazom totožnosti označenej osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, ak sa počas prepravy nemôže preukázať platným prepravným dokladom a neuhradí cenu cestovného a prirážku k cestovnému na mieste,

f) dodržiavať podmienky zmluvy o preprave vrátane prepravného poriadku.

Podľa ust. § 517 ods. 1 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Sadzba hlavné refinančné operácie (základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky) k prvému dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu, t. j. k 6.10.2014, predstavovala 0,05 %. Výška úrokov z omeškania je 5,05 % (0,05 % zvýšených o 5 percentuálnych bodov).

Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej iba "OZ") príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Vykonaným dokazovaním listinami predloženými žalobcom, mal súd za preukázané, že žalovaný cestoval dňa 5.10.2014 dopravným prostriedkom žalobcu a pri vykonávaní kontroly revízorom sa nevedel preukázať platným cestovným lístkom, aj keď povinnosť mať pri sebe zakúpený a riadne označený cestovný lístok v hodnote 0,60 eur a preukázať sa ním na výzvu kontrolóra mal po celý čas prepravy a pri vystupovaní z dopravného prostriedku žalobcu. Cestovné v sume 0,60 eur a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom v sume 60 eur (podľa Mestského prepravného poriadku) žalobcovi nezaplatil na výzvu revízora dňa 5.10.2015, žalovaný sa teda nasledujúcim dňom dostala do omeškania.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žalobný návrh je skutkovo a právne dôvodný, preto mu vyhovel, a zaviazal žalovaného na zaplatenie pohľadávky žalobcu 60,60 eur spolu s príslušenstvom v súlade s § 121 ods. 3 OZ, a to nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky 1,70 Eur - poštovné a úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % z 60,60 eur ročne od 6.10.2014 do zaplatenia.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 ods. 2 O.s.p. a zaviazal neúspešného žalovaného nahradiť trovy konania žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech. Trovy konania žalobcu pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku zo žaloby vo výške 17,50 eur podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov položka 1a/ sadzobníka súdnych poplatkov a zo zaplateného súdneho poplatku podľa cit. zákona položka 20b/ sadzobníka súdnych poplatkov a z trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, žalobný návrh), t.j. 2 x 16,60 eur + režijný paušál (2 x 8,39 eur) + 20 % DPH, t. j. 59,97 eur, spolu 77,47 eur.

Žalobcom uplatňovaná výška trov konania 77,47 eur je v zmysle § 150 ods. 2 O.s.p. v rámci tzv. drobného sporu neprimeraná uplatňovanej pohľadávke. Preto súd priznal žalobcovi krátenú náhradu trov konania. Nepriznanie časti trov konania žalobcovi nemá právny základ výlučne v aplikácii § 150 ods. 2 O.s.p., ale aj § 142 ods. 1 O.s.p., ktoré ustanovenie priznanie náhrady trov konania podmieňuje účelnosťou vynaložených trov. Dopísanie niekoľkých údajov prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu/advokáta do "elektronickej predtlačky" písomnosti nie je možné hodnotiť ako účelne vynaložené trovy konania; rozhodne nie v celom rozsahu nárokovanej odmeny za právnu službu, preto súd krátil náhradu trov konania na úkor trov právneho zastúpenia.

V dôvodovej správe k novele O.s.p. uskutočnenej zákonom č. 385/2008 Z.z. zákonodarca udáva, že v týchto konaniach (drobné spory) trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Cieľom súdnych konaní v takýchto veciach má byť vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi a nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o zaujímavé veci z hľadiska odmeny advokáta spoločností, ktoré takéto pohľadávky hromadne uplatňujú. Majú možnosť výberu advokáta, ktorý je prístupný na uplatňovanie a vymáhanie takýchto pohľadávok za takýchto podmienok, že veriteľ nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta zostanú tieto veci vzhľadom na ich množstvo zaujímavé.

Pre aplikáciu moderačného práva súdu ustanovená v § 150 ods. 2 O.s.p. musí byť splnená podmienka, že sú trovy konania neprimerané voči pohľadávke. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, zákon neustanovuje. Záver, že ide o neprimeranosť trov konania voči pohľadávke je výsledkom voľnej úvahy súdu v prejednávacom prípade. Takisto je ponechané na voľnú úvahu súdu, či trovy zníži alebo ich vôbec neprizná. Ako prvé a rozhodujúce kritérium pre rozhodnutie o náhrade trov konania by mala byť účelnosť vynaložených trov konania, až potom možno uvažovať o zohľadnení primeranosti trov. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že určenie rozsahu trov, ktoré sú primerané voči pohľadávke je výsledkom úvahy súdu, pričom neprimeranosť trov v podstate znamená, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky (viď rozhodnutie ústavného súdu III.US125/2010), nie je teda nevyhnutné, aby trovy konania niekoľkonásobne prekračovali hodnotu danej pohľadávky.

V danom prípade ide o spor mnohonásobne typovo sa opakujúci u právneho zástupcu žalobcu, o typizovanú žalobu, teda možno prihliadnuť na tieto skutočnosti pri aplikácii ust. § 150 ods. 2 O.s.p. a pristúpiť k zníženiu náhrady trov konania. Vzhľadom na totožný právny problém je podľa názoru súdu pracnosť jednotlivých administratívnych prác, ale aj právna náročnosť jednotlivých úkonov právnej pomoci v jednotlivých veciach značne znížená. Vzhľadom na hromadné vybavovanie vecí sú určitým spôsobom znížené aj hotové výdavky. Trovy súvisiace so zaplatením súdneho poplatku skutočne treba považovať za účelne vynaložené a primerané v plnej výške, pretože bez zaplatenia súdneho poplatku by súdne konanie nemohlo prebehnúť, avšak ohľadne ostatných trov vzniknutých v tomto konaní je dôvodné ich zníženie, a to na polovicu, t.j. 29,99 eur.

O povinnosti žalovaného nahradiť trovy konania (17,50 eur + 29,99 eur) k rukám právneho zástupcu žalobcu bolo rozhodnuté v súlade s § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I, do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia, v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 2, 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 O.s.p.).